

[Hans Hedtoft.]

har gjort lige akkurat det stik modsatte. Ved et Cirkulære saa sent som den 6. September i Aar har han lettet Adgangen til Anvendelse af Materialer og Arbejdskraft til det ikke samfunds nødvendige Boligbyggeri. Cirkulæret ophævede den hidtil gældende Rationering af Byggejern og indførte i Stedet for en almindelig Pligt til at indhente forudgaaende Tilladelse til Anvendelse af Byggematerialer. Hvorvidt den første Foranstaltning var rimelig som Følge af større Rigelighed af Jern, skal jeg ikke udtale mig om, og hvorvidt den sidste Bestemmelse, om Nødvendigheden af at indhente saakaldt Materialebevilling, er andet end en Papirbestemmelse, al den Stund Indkøb af Materialer faktisk kan finde Sted uden Bevilling, skal jeg ogsaa lade ligge ved denne Lejlighed. Derimod maa jeg hæfte mig ved noget andet, som er meget, meget væsentligt, nemlig, at visse Former for Byggeri stik imod alt, hvad Boligsituationen tilsiger, er gjort helt fri. Lad mig nævne, hvad det drejer sig om. Der siges i Handelsministerens Bekendtgørelse, at følgende Arbejder er fri: Lader, Lo- og Staldbygninger samt lignende landbrugsmæssige Ny- og Tilbygninger; alt privat Erhvervsbyggeri, ogsaa til Handelsformaal, blot dets Etageareal ikke overstiger 400 m²; alle andre Bygninger og Tilbygninger af enhver Art, for saa vidt Bruttoetagearealet ikke overstiger 110 m²; herunder falder ogsaa Palmehaver, luksuøse Villatilbygninger og Restaurationsombygninger. Lad mig til Eksempel nævne, at den nye, sikkert meget tiltrængte københavnske Natklub, inden den pompøse Indvielsesfest fandt Sted, blev ombygget for 250 000 Kr.

Alt dette betyder, at Materialer, og ikke mindst Arbejdskraft, bliver trukket bort fra Boligbyggeriet. Det betyder oven i Købet, at dette Lands Overklasse og det pengerigelighedsprægede Erhvervsliv faar en ekstra Chance, og at disse købekraftstærke Efterspørgere giver Inflationsudviklingen i Byggeomkostningerne en ekstra Tand. Man har talt om Sortbørs for Mursten. Mon Regeringens vise Handling paa dette Omraade har hemmet denne Udvikling? Tror man ved nærmere Overvejelse ikke snarere det modsatte? Jeg ved godt, at en Del af dette delvis samfunds nødvendige Byggeri — dermed tænker jeg naturligvis ikke paa Ombygningerne i Landbruget — ogsaa var muligt for denne Bekendtgørelse, blot der ikke anvendtes Jern, men det kan da ikke begrunde yderligere Frigivelse paa et Tidspunkt, hvor hele Boligsituationen tværtimod maa mane til en Samling af alle Byggeriets

Kræfter om Bolignødsproblemet [Løsning]. Jeg ved ogsaa godt, at Handelsministeren har haft det sagkyndige Byggenævns Indforstaaelse, men mon Byggenævnet ikke har overvurderet Betydningen af den saakaldte Materialebevillingsordning, og tør man ikke antyde, at den Minister, der har Ansvaret for den samlede Udvikling paa disse Omraader, burde have haft et større Overblik, en større Fremsynethed, have følt sit Ansvar over for de Tusinder af bolignødsramte Mennesker i dette Land paa en mere alvorlig Maade? Jeg for mit Vedkommende tager ikke i Betænkning at stemple Handelsministerens Handling i denne Sag som et Fejlgreb, der staar paa Højde med Fejlgrebene i Valutapolitikken. Nødvendigheden af de 3 Maaneders Byggestop, som Handelsministeren forleden maatte gribe til, viser for alle hans Letsindigheds svære Konsekvenser.

Jeg havde ønsket her at fremhæve en Række andre Ting vedrørende den økonomiske Politik, men ser, at Tiden er løbet fra mig. Der er dog et Par enkelte Bemærkninger, jeg gerne vil have Lov til at gøre; jeg bliver nu nødt til at gøre dem meget summariske.

Jeg vilde have rejst Problemet om Regeringens Salg af Landmandsbankaktier. Jeg kan ikke bestride Regeringens Ret til at afhænde for 17½ Mill. Kr. Aktier, men Dispositionen er efter min Mening forkert; og den er symptomatisk for den nuværende økonomiske Linie. Først genrejser Staten Landmandsbanken, og derefter sætter Venstres Regering Statens Majoritet over Styr og har endda efter sagkyndiges Mening solgt Aktierne til for lav en Kurs.

En anden Ting, jeg gerne vilde have Lov at pege paa, hvad jeg nu maa gøre meget kort, er Nødvendigheden af en bedre Ordning med Hensyn til to Varer, der spiller en meget stor Rolle for det arbejdende Folk her i Landet: Cykeldæk og Arbejdstøj. Den højtærede Handelsminister kender de Henvendelser, der foreligger fra Arbejderorganisationerne paa disse Omraader. De gældende Ordninger, hævdes det, er utilfredsstillende i enhver Henseende. Jeg kan ikke undlade at nævne, at jeg tror og haaber paa, at den højtærede Handelsminister kan begribe, at f. Eks. Arbejderne i Svendborg, som ikke kan faa Cykeldæk og Cykelslanger i dette Øjeblik, blev rasende, da de forleden i Svendborg Aviser læste en Annonce af dette Indhold: Cykelhandlerforeningen for Svendborg og Omegn afholder sit aarlige Spillegilde den og den Dag. Præmierne er 4 Gæs og 8 Ænder samt 12 Cykeldæk og 12 Cykelslanger. Det er en Cykelhandler-